

EEN VERKENNING VAN DE DIENSTVERLENING AAN
MENSEN MET EEN KWETSBARE ARBEIDSMARKTPOSITIE
NA INVOERING VAN DE PARTICIPATIEWET

Werk uit zicht?

Auteur: Boukje Cuelenaere, CentERdata

© CentERdata, Tilburg, 2018

Dit is een uitgave van het kennispartnerschap voor sociale werkgelegenheid, een initiatief van Cedris en SBCM.

Cedris
Postbus 8151
3503 RD Utrecht
T: 030 - 290 68 00
E: info@cedris.nl
W: www.cedris.nl
 [@Cedris](https://twitter.com/Cedris)

SBCM
Postbus 556
2501 CN Den Haag
T: 070 - 376 58 47
E: info.sbcm@caop.nl
W: www.sbcm.nl
 [@SBCMsw](https://twitter.com/SBCMsw)
Volg ons op LinkedIn!

Over Cedris en SBCM

Cedris is de landelijke vereniging voor sociale werkgelegenheid en re-integratie.
De vereniging richt zich voor haar leden op kennisontwikkeling, dienstverlening en belangenbehartiging.

Bijdragen aan passend, betaald en duurzaam werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dàt is de missie van SBCM, Kenniscentrum en A&O-fonds sociale werkgelegenheid.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

1	Dienstverlening aan kwetsbare groepen na invoering Participatiewet.....	2
1.1	Verkenning	2
1.2	Onderzoek <i>Waar is de doelgroep</i> , oostelijk Noord Brabant	2
1.3	Aanpak verkenning landelijk beeld	3
2	Vergelijking onderzoeksregio met Nederland	5
3	Schatting SW-instroom uit werknemersverzekeringen	7
3.1	SW-instroom uit WW, ZW, WAO en WIA.....	7
3.2	Huidige dienstverlening aan groep uit WW, ZW, WAO en WIA.....	7
4	Dienstverlening aan doelgroepen	9
4.1	Schoolverlaters vso en PrO	9
4.2	Nuggers.....	11
4.3	Uitkeringsgerechtigden Participatiewet	11
4.4	Gesubsidieerd werk vergeleken voor en na Participatiewet	12
5	Conclusies en beschouwing.....	13
5.1	Conclusies	13
5.2	Beschouwing	14

1 Dienstverlening aan kwetsbare groepen na invoering Participatiewet

1.1 Verkenning

Met de invoering van de Participatiewet op 1 januari 2015 is de dienstverlening aan kwetsbare groepen met een afstand tot de arbeidsmarkt ondergebracht bij de gemeenten. Tot dan toe bestond voor deze groepen ook de mogelijkheid om een beroep te doen op de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) en op de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong). De Wsw was bedoeld voor mensen die alleen met begeleiding en aanpassingen in staat waren hun verdienvermogen te realiseren. De Wajong was bedoeld voor degenen die al bij het betreden van de arbeidsmarkt (op 18-jarige leeftijd of na afloop van hun studie) wegens een ziekte of handicap ondersteuning nodig hadden bij het vinden van werk. De toegang tot de Wsw is per 1 januari 2015 afgesloten en de Wajong is vanaf die datum alleen nog toegankelijk voor mensen die duurzaam geen arbeidsvermogen hebben. In deze verkenning gaat het om de vraag welke dienstverlening nu beschikbaar is voor de groep die voorheen een beroep kon doen op de Wsw en de Wajong. Eerder is voor oostelijk Noord Brabant onderzocht of en in hoeverre deze groep nu in beeld is en welke dienstverlening beschikbaar is voor deze mensen. Op basis van dat onderzoek heeft SBCM opdracht gegeven het landelijke beeld te verkennen van de dienstverlening aan mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. In 1.2 geven we de belangrijkste conclusies uit het regionale onderzoek weer. Vervolgens bevat 1.3 de aanpak van deze landelijke verkenning.

1.2 Onderzoek *Waar is de doelgroep, oostelijk Noord Brabant*

In de periode oktober 2016 - maart 2017 is door CentERdata in samenwerking met zelfstandig adviseur Erna van den Brink onderzoek verricht naar de dienstverlening richting betaald werk aan de groep met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Het ging om de vraag waar sinds de invoering van de Participatiewet de doelgroep terecht komt die voorheen in aanmerking kwam voor de Wsw en/of de Wajong-werkregeling en of mensen buiten beeld blijven. Opdrachtgever was een samenwerkingsverband van 38 gemeenten, vijf SW-bedrijven en twee UWV regiokantoren in oostelijk Noord Brabant. Het onderzoek is medegefinancierd vanuit het innovatiefonds van SBCM. Het ministerie van SZW heeft als adviseur geparticipeerd.

De belangrijkste conclusies van het regionale onderzoek zijn:

1. Een deel van de instroom SW was afkomstig uit de werknemersverzekeringen (WW, WIA, WAO, ZW) en deze mensen hebben geen recht op dienstverlening in het kader van de Participatiewet. Dit is een deel van de voormalige doelgroep Wsw dat nu niet meer tot de doelgroep Participatiewet behoort. Alleen als zij voldoen aan de criteria voor beschut werk kunnen zij hier een beroep op doen. Bij de vijf bedrijven in de onderzochte regio varieerde het percentage SW-instroom dat een achtergrond in de werknemersverzekeringen had in 2013 tussen de 20% en 36%. Gemiddeld was dit voor de regio 33%.
2. De betrokken SW-bedrijven hebben op verzoek van de onderzoekers opgegeven welke achtergrond (bron) hun instroom had in 2013 en 2014. Dit laat grote verschillen per SW-bedrijf zien. Dit betekent dat elk bedrijf een eigen praktijk met eigen gewoontes en routines voor de instroom kende, zoals afspraken met UWV over doorverwijzingen van mensen vanuit de werknemersverzekeringen, gemeenten in het werkgebied die extra alert waren op mogelijke SW-indicaties, afspraken met scholen voor voortgezet speciaal onderwijs (vso) en Praktijkonderwijs (PrO) etc.

3. Schoolverlaters vso en PrO waren en zijn relatief goed in beeld. De jongeren die na school gaan werken, vormen echter een risico: zij raken uit beeld en hebben relatief grote kans om na enkele jaren alsnog uit te vallen. Het is niet duidelijk of zij dan bij de gemeente om dienstverlening vragen of dat zij thuis komen te zitten zonder dienstverlening (vgl. rapportage Inspectie SZW: *Als je ze loslaat, ben je ze kwijt*). De gemeenten blijven ook na uitval wel verantwoordelijk voor de mensen voor wie loonkostensubsidie is ingezet.
4. Verwijzers geven aan dat de groep die het grootste risico loopt om uit beeld te raken, degenen zijn die na school eerst enige jaren werkzaam zijn en degenen die op latere leeftijd na werk uitvallen. Voor deze groepen wordt de mogelijkheid van SW-werk gemist. Alleen wanneer zij later aan de striktere criteria voor beschut werk voldoen, kan dit instrument worden ingezet.
5. Gemeenten hebben nauwelijks registratie van andere nuggers dan de schoolverlaters vso en PrO die dienstverlening vragen in het kader van de Participatiewet. Voor de invoering van de Participatiewet vormden nuggers 12% van de instroom in de SW. Vanwege de beperkte financiële middelen zijn gemeenten nu terughoudend in het beschikbaar stellen van loonkostensubsidie en andere instrumenten voor deze groep.
6. Gemeenten zetten loonkostensubsidie (LKS BUIG) in voor een brede doelgroep. Dit wordt niet alleen ingezet voor mensen die voorheen voor de Wajong of de Wsw in aanmerking zouden zijn gekomen.
7. De verschillende bronnen over de voormalige SW-instroom bleken verschillende aantallen te bevatten: CBS-opgave, UWV-opgave en de eigen opgave van de bedrijven. Dit verschil kon oplopen tot 15-20%, waarbij de opgave van de SW-bedrijven lager is dan de UWV cijfers. Het verschil bleek, na een vergelijking van een gemeente op casusniveau, grotendeels veroorzaakt te worden doordat UWV alle indicatieaanvragen telde en de SW-bedrijven alleen de toegekende indicaties telden.
8. In de onderzoeksregio is tegen elkaar afgezet hoeveel mensen er aan het werk zouden zijn over 2015 en 2016 als de oude regelingen Wsw en Wajong werkregeling waren gehandhaafd (namelijk 2.344) en hoeveel er ultimo 2016 werken onder de Participatiewet in een baan met een loonkostensubsidie (namelijk 832 personen). Het aantal personen van wie twee jaar na invoering van de Participatiewet bekend is dat zij een gesubsidieerde baan hebben gevonden, is zodoende 35% van het aantal personen dat voorheen in de SW een gesubsidieerde baan vond en degenen die vanuit de Wajong werkregeling met subsidie buiten de SW aan het werk waren.
9. Van degenen die onder de Participatiewet met loonkostensubsidie aan het werk zijn, wordt bijna 90% geplaatst via een van de SW-bedrijven in de regio.

1.3 Aanpak verkenning landelijk beeld

Het is relevant om te toetsen in hoeverre de resultaten voor deze specifieke regio geldig zijn voor het landelijke beeld. Om deze globale toets uit te voeren, zijn de volgende stappen gezet. Hierbij is overlap vermeden met de onderzoeken die reeds door SCP en SEO uitgevoerd worden waar zij kijken naar wat er met degenen is gebeurd die op de Wsw-wachtlijst stonden (SCP) en een vergelijking maken tussen degenen die in 2014 in de Wajong stroomden en jongeren met vergelijkbare kenmerken uit 2015 (SEO).

Voor deze verkenning zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- a. Opstellen van een vergelijking tussen de regio oostelijk Noord Brabant en het landelijk beeld op een aantal kenmerken. Kenmerken die hierbij van belang waren, zijn:
 - aandeel SW ten opzichte van de beroepsbevolking
 - aandeel Wajong (-werkregeling) ten opzichte van de beroepsbevolking
 - aandeel leerlingen speciaal onderwijs en Praktijkonderwijs
 - relatieve omvang nieuwe doelgroep, ook in vergelijking tot omvang doelgroep voor 2015.

Hoofdstuk 2 bevat deze vergelijking.

- b. Schatting landelijk percentage instroom SW dat voorheen afkomstig was uit werknemersregelingen op basis van een korte literatuurscan en een interview bij UWV met Isabella de Kroon en Stefan Lelieveld.

Deze schatting is in hoofdstuk 3 van deze verkenning opgenomen.

- c. Inschatting van de mate waarin de conclusies over de schoolverlaters vso en PrO ook landelijke geldingskracht hebben op basis van drie expertinterviews met:
- Landelijk expertisecentrum speciaal onderwijs, Marc Cantrijn
 - MEE Nederland, Angelika Herben
 - Divosa, Tanja Willemsen
- d. Analyse van het zicht op de nieuwe doelgroep aan de hand van de doelgroepregistratie, op basis van landelijke rapportage UWV.

Hoofdstuk 4 gaat in op de dienstverlening aan de doelgroepen schoolverlaters vso/PrO, nuggers en uitkeringsgerechtigden Participatiewet en hoofdstuk 5 bevat de conclusies.

2 Vergelijking onderzoeksregio met Nederland

Als eerste is de onderzoeksregio oostelijk Noord Brabant op een aantal relevante kenmerken vergeleken met het gemiddelde beeld van Nederland. Hierdoor kunnen we zien of de conclusies voor de onderzoeksregio op basis van deze kenmerken doorgetrokken kunnen worden voor Nederland. Tabel 2.1 laat zien in hoeverre de instroom in de SW en in de Wajong in 2012-2014 verschilde voor de onderzoeksregio oostelijk Noord Brabant en Nederland.

Tabel 2.1 Vergelijking instroom SW en Wajong, Nederland en regio oostelijk Noord Brabant

Kenmerk	Nederland	oostelijk NB
Beroepsbevolking 2015	11.065.975	785.903
Instroom Wajong-werk (zonder overlap met instroom op wachtlijst SW) in drie jaar (2012-2014)	25.490	1.150
Instroom Wajong-werk (zonder overlap met instroom op SW-wachtlijst) als % van beroepsbevolking, gemiddeld per jaar in periode 2012-2014	0,077%	0,049%
Instroom op wachtlijst SW in drie jaar (2012-2014)	25.870	3.800
Instroom op wachtlijst SW als % van beroepsbevolking, gemiddeld per jaar in periode 2012-2014	0,078%	0,16%
% totale instroom (Wajong-werk +SW) gemiddeld per jaar in periode 2012-2014	0,15%	0,21%

Bronnen: CBS document Maatstaven Participatiewet 23 september 2014

De vergelijking laat zien dat de instroom in de Wajong werkregeling in de onderzoeksregio lager was dan gemiddeld in Nederland en dat de instroom op de SW-wachtlijst juist hoger was. In totaal was de doelgroep, degenen die voorheen in de Wsw of de Wajong werkregeling zouden stromen, in de regio groter dan gemiddeld in Nederland. Dit betekent dat vooral de conclusies over de SW-instroom zoals die voor de onderzoeksregio getrokken zijn, in mindere mate voor Nederland gemiddeld gelden.

De nieuwe doelgroep Participatiewet met arbeidsvermogen kan worden opgenomen in het doelgroeppregister. Het gaat om de groepen:

- Indicatie op basis van beoordeling UWV
- Indicatie op basis van Praktijkroute (beoordeling door gemeente of UWV of iemand in staat is om wettelijk minimumloon te verdienen)
- Leerlingen van vso en PrO (op basis van aanmelding, zonder beoordeling)
- Afgewezen Wajong-aanvragen
- Tijdelijke registraties

Tabel 2.2 vergelijkt het aandeel van de nieuwe doelgroep en de aantallen leerlingen Praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in Nederland en in de onderzoeksregio.

Tabel 2.2 Aandeel leerlingen PrO en vso en omvang nieuwe doelgroep in doelgroepregister voor regio oostelijk Noord Brabant en Nederland

Kenmerk	Nederland	oostelijk NB
Aandeel leerlingen Praktijkonderwijs van totaal aantal leerlingen voortgezet onderwijs (1-10-2015)	3,0%	2,7%
Aandeel leerlingen vso van totaal aantal leerlingen voortgezet onderwijs (1-10-2015)	3,5%	3,9%
Beroepsbevolking 2015	11.065.975	785.903
Aantal nieuwe doelgroep in doelgroepregister Q4 2016	34.395	2.761
Aandeel nieuwe doelgroep (in doelgroepregister) als % van beroepsbevolking 2015*	0,31%	0,35%

Bronnen: Monitor passend onderwijs en UWV Factsheet banenafpraak Q4 2016

* De nieuwe doelgroep neemt nog jaarlijks toe. Het gaat hier om de totale doelgroep die in de jaren 2015 en 2016 gegroeid is als percentage van de beroepsbevolking.

In de onderzoeksregio zijn er verhoudingsgewijs iets minder leerlingen PrO dan landelijk en iets meer leerlingen vso. Het aandeel van de nieuwe doelgroep in het doelgroepregister is in de onderzoeksregio bijna vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde. Dit betekent dat de doelgroep die voorheen in aanmerking kwam voor de Wajong en de SW in oostelijk Noord Brabant iets hoger was dan landelijk gemiddeld (tabel 2.1) en dat de relatieve omvang van de nieuwe doelgroep met arbeidsvermogen nagenoeg vergelijkbaar is met het landelijk gemiddelde (tabel 2.2).

Verder zien we dat het aantal mensen uit de nieuwe doelgroep dat na twee jaar (eind 2016) in het doelgroepregister is opgenomen, als percentage van de beroepsbevolking, landelijk ongeveer gelijk is aan de oude doelgroep. De instroom in de Wajong werkregeling en de SW-instroom samen, was immers per jaar gemiddeld 0,15% (dus 0,30% in twee jaar) en na twee jaar is de doelgroep 0,31% van de beroepsbevolking¹. Voor oostelijk Noord Brabant geldt dat de oude doelgroep groter was, namelijk 0,21% per jaar, dan de nieuwe doelgroep in het doelgroepregister (na twee jaar 0,35% van de beroepsbevolking).

¹ Het is niet reëel om de instroom in het doelgroepregister voor de jaren 2015 en 2016 per jaar te bekijken omdat 2015 als aanloopjaar beschouwd moet worden.

3 Schatting SW-instroom uit werknemersverzekeringen

3.1 SW-instroom uit WW, ZW, WAO en WIA

Een belangrijke conclusie uit het onderzoek in oostelijk Noord Brabant was dat een derde van de SW-instroom afkomstig was uit de werknemersverzekeringen WW, ZW, WIA en WAO. Met de invoering van de Participatiewet is deze mogelijkheid voor mensen met een uitkering uit een werknemersverzekering afgesloten. Dit betekent dat een derde van de mensen die voorheen dienstverlening bij de SW (gemeenten) vroeg daar nu geen recht meer op heeft, tenzij ze aan de criteria voor beschut werk voldoen.

Het is de vraag of dit percentage van een derde van de SW-instroom ook voor Nederland gemiddeld geldt. Deze gegevens worden niet of beperkt administratief bijgehouden. Voor het onderzoek in oostelijk Noord Brabant hebben de SW-bedrijven voor een deel handmatig geteld wat de achtergrond van hun SW-instroom in 2013 en 2014 was.

Tot en met 2012 is in de Wsw-statistieken van Panteia de (inkomens)situatie bij instroom in het werknemersbestand opgenomen.² In de periode 2007 - 2012 had tussen de 29 en 34% voorafgaand aan de SW-instroom, een uitkering wegens ziekte of arbeidsongeschiktheid en had 8 tot 12% een werkloosheidsuitkering (niet Abw/Wwb). De uitkering wegens ziekte of arbeidsongeschiktheid is in de jaarrapportage over 2012 nader gespecificeerd en het bleek dat tussen de 50 en 57% afkomstig was uit de Wajong.³ Ook bij recente navraag bij enkele SW-bedrijven uit andere regio's worden vergelijkbare percentages genoemd. Landelijk blijkt zodoende dat in de periode 2007 - 2012 tussen de 27 en 30% van de SW-instroom afkomstig was uit de ZW, WIA/WAO en WW. Dit percentage komt in de buurt van de 33% die we in de onderzoeksregio oostelijk Noord Brabant vinden.

3.2 Huidige dienstverlening aan groep uit WW, ZW, WAO en WIA

Sinds de invoering van de Participatiewet kunnen mensen met een uitkering uit de werknemersverzekeringen geen beroep meer doen op dienstverlening door de gemeente zoals dat voorheen bij de SW wel het geval was. Wanneer mensen voldoen aan de criteria voor beschut werk, kunnen zij in aanmerking komen voor dit instrument, ook wanneer ze een uitkering uit een werknemersverzekering hebben. Tot 1 januari 2017 konden deze mensen hun gemeente te benaderen om een advies beschut werk aan te vragen. Met ingang van 1 januari 2017 kunnen mensen zelf een aanvraag beschut werk indienen. In beide gevallen, of op aanvraag van de gemeente of op aanvraag van de persoon zelf, geeft UWV een advies of een persoon tot de doelgroep voor beschut werk behoort.

Voor klanten met een uitkering uit een werknemersverzekering (WIA, WAO, ZW en WW) is de dienstverlening van UWV gericht op toeleiding naar regulier werk. Voor mensen met een uitkering uit een werknemersverzekering voor wie het werk bij reguliere werkgevers niet (meer) passend is, zijn de mogelijkheden met de invoering van de Participatiewet veranderd. Het belangrijkste verschil voor deze groep is dat zij voorheen in aanmerking konden komen voor een SW-dienstverband (= gesubsidieerd werk). Die mogelijkheid is er nu alleen als zij in aanmerking komen voor nieuw beschut werk, waarvoor strengere criteria

² Santen, P. van, M. van Oploo, M. Engelen (2013), *Wsw-statistiek 2012, Jaarrapport*. Zoetermeer: Panteia.

³ De Wajong wordt niet beschouwd als werknemersverzekering. Het gaat hier om het aandeel in de SW-instroom van mensen met een WW, ZW, WIA of WAO. In de Wsw-statistiek moet daarvoor het percentage mensen met een uitkering wegens ziekte of arbeidsongeschiktheid worden verminderd met degenen met een Wajong-uitkering en vervolgens worden vermeerderd met de groep met een werkloosheidsuitkering.

gelden dan voorheen voor de SW. Omdat deze groep geen recht heeft op het instrument loondispensatie, is het voor reguliere werkgevers niet mogelijk verminderde productiviteit van deze personen te compenseren. Hierdoor zijn de mogelijkheden van aangepast werk voor deze groep beperkt.

Gemeenten kunnen de re-integratieverantwoordelijkheid wel overnemen van UWV. In de Participatiewet is geregeld (artikel 7, zevende lid) dat gemeente en UWV kunnen afspreken dat de gemeente de verantwoordelijkheid voor de re-integratie overneemt. Gemeente en UWV kunnen overeenkomen dat de gemeente mensen ondersteunt aan wie UWV een uitkering verstrekt. De gemeente kan deze mensen dan ook een voorziening aanbieden. Gemeente en UWV maken samen nadere afspraken over de financiering hiervan. Het is niet bekend hoe vaak van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt.

Beschut werk

Het instrument beschut werk staat nog in de kinderschoenen en gemeenten plaatsten in 2015 en 2016 nog amper mensen in beschut werk. Vanaf 1 januari 2017 zijn gemeenten verplicht beschut werk aan te bieden. In de periode januari tot en met mei 2017 zijn op aanvraag van de gemeenten 261 positieve adviezen beschut werk afgegeven (van de 320 aanvragen). Van de adviezen die de gemeenten aanvragen, wordt ongeveer 64% toegekend. UWV verwacht dat er een stimulans uitgaat van de mogelijkheid die mensen nu hebben om zelf een advies beschut werk aan te vragen. Van de aanvragen van burgers zijn tot en met mei 2017 340 van de 570 aanvragen toegewezen (60%).⁴ UWV-medewerkers kunnen actief stimuleren dat mensen zelf een aanvraag voor een advies beschut werk indienen. Het is niet bekend of dit actief gebeurt.

Wanneer iemand een positief advies beschut werk heeft, dan is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van het beschut werk, ongeacht de uitkeringsachtergrond van betrokkene. Voor iemand met een positief advies beschut werk kan de gemeente zo nodig loonkostensubsidie inzetten, ook ongeacht de uitkeringsachtergrond. Met UWV is echter afgesproken dat bij beschut werk voor mensen met een Wajong-uitkering, UWV loondispensatie inzet en dat UWV dan ook (andere) voorzieningen verstrekt. De gemeente is verplicht om - als de behoefte daartoe bestaat, wat blijkt uit een positief advies beschut werk- mensen een beschut werkplek aan te bieden, tot het aantal zoals is neergelegd in een ministeriele regeling. Als er meer positieve adviezen zijn dan beschut werkplekken, kan een wachtlijst ontstaan.

In de praktijk wordt tot nu toe weinig dienstverlening ingezet voor de groep uitkeringsgerechtigden met een werknemersverzekering die door beperkingen zijn aangewezen op aangepast werk, zoals het onderzoek in oostelijk Noord Brabant ook liet zien. De invulling van beschut werken zit nog in de aanloopfase en het is nog te vroeg om conclusies te trekken in hoeverre het huidige instrumentarium voldoet aan de behoeften van personen die niet bij een reguliere werkgever kunnen werken.

De criteria voor beschut werk zijn strikter dan voorheen voor de SW. Niet iedereen die voorheen in aanmerking zou zijn gekomen voor een Wsw-indicatie komt onder de huidige criteria in aanmerking voor een advies beschut werk (zie kader). Naar schatting voldoet ongeveer een derde van de voormalige SW-doelgroep aan de criteria voor beschut werk.

Wsw: voor mensen die door lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn.

Beschut werk: voor mensen die door lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen zoveel (structurele) begeleiding of aanpassingen van de werkplek nodig hebben, dat dit niet van een reguliere werkgever verwacht kan worden, ook niet met extra voorzieningen van gemeente of UWV.

Verschil Wsw - beschut werk: de doelgroep beschut werk onder de Participatiewet is beperkter dan de Wsw doelgroep. Tot de Wsw-doelgroep behoren ook mensen die (met begeleiding) wel bij een reguliere werkgever kunnen werken, bijvoorbeeld via begeleid werken of detachering. Geschat is dat ongeveer een derde van de Wsw-doelgroep aan de criteria voor beschut werk voldoet.⁵

⁴ Kamerbrief van 30 juni 34 352 nr 58

⁵ Kennisdocument beschut werk, februari 2017. Den Haag: Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

4 Dienstverlening aan doelgroepen

4.1 Schoolverlaters vso en PrO

In het onderzoek in oostelijk Noord Brabant is geconcludeerd dat de schoolverlaters van vso en PrO in beeld zijn. Zij zijn opgenomen in het doelgroepregister en zijn ook bekend via het overleg met de scholen, dat goed is ingericht. Een deel van de schoolverlaters is ook aan het werk. In de onderzoeksregio is aan het eind van Q4 2016 32,3% van de nieuwe doelgroep uit het doelgroepregister aan het werk. Landelijk is dat percentage 27,3%. Dit is een verschil waardoor de conclusies over de onderzoeksregio iets te positief zijn voor het landelijk beeld. De situatie van de niet-werkenden is niet goed in beeld.

Schoolverlaters in beeld

Door MEE Nederland en door het Landelijk expertisecentrum speciaal onderwijs (LECSO) wordt bevestigd dat de schoolverlaters vso en PrO jongeren goed in beeld zijn. Daarbij benadrukt LECSO dat het van belang is om vroegtijdig te beginnen met de leerlingen en hun verwachte routes in beeld te brengen. Het samenwerkingsverband passend onderwijs maakt een plan waarin is opgenomen welke vragen waar worden belegd. De gemeente is immers verantwoordelijk voor een aantal belangrijke levenssterreinen van deze jongeren, namelijk: vervoer, jeugdzorg, een deel van de huisvesting en werk. Er zijn voorbeelden van goede regionale praktijken zoals Zeeland Maatwerk. Zij verzorgen overzichten van de leerlingcohorten vanaf 15 jaar, geven aan welke uitstroomprofielen voor de leerlingen verwacht worden en monitoren hoe het met deze leerlingen gaat.

De begeleidingsorganisatie MEE Nederland geeft aan dat de dienstverlening aan schoolverlaters van vso en PrO in principe goed is geregeld. Op de scholen zijn praktijkondersteuners die de leerlingen begeleiden naar werk. Zij werken met protocollen en zijn inmiddels gewend aan de situatie waarin de Wajong niet meer bestaat. Een probleem zijn de schoolverlaters van mbo 1 en 2. Daar zijn de mogelijkheden voor jongeren met beperkingen minder bekend en is het ook lang niet altijd bekend dat een jongere beperkingen heeft. Deze jongeren lopen het risico voortijdig school te verlaten en dan te verdwijnen. Het grootste risico op buiten beeld raken, lopen de jongeren die van mbo 1 en 2 uitvallen en de jongeren die weliswaar een vso- of PrO-school hebben gevolgd maar die toch de weg niet kunnen vinden, soms thuis moeten bijspringen en dan uit beeld raken. Verder geeft MEE Nederland aan dat er zorgen zijn over de jongeren die aanvankelijk na school wel werk hebben maar die dit op den duur niet volhouden, zoals we ook zagen in oostelijk Noord Brabant. Landelijk onderzoek liet eerder zien dat een derde van de Wajongers met een baan bij een reguliere werkgever binnen 5 jaar uitvalt en dat bijna de helft van de Wajongers gedurende hun loopbaan met problematische uitval te maken krijgt.^{6,7}

Vanuit Divosa wordt bevestigd dat de zorg terecht is dat dat jongeren die aanvankelijk werk vinden en later uitvallen, buiten beeld raken. Ook het landelijke rapport van de Inspectie SZW (*Als je ze loslaat ben je ze kwijt*) uit december 2016 waarschuwt hiervoor.

Bij de schoolverlaters is het verder van belang om onderscheid te maken tussen de jongeren die de opleiding afmaken en de jongeren die voortijdig school verlaten. In het vso en PrO gaat het volgens MEE Nederland om ongeveer 35% van de leerlingen die uitvalt, bij het mbo 1 om 30% en bij het mbo 2 om 9%.⁸ In aantallen gaat het bij de mbo-leerlingen om een veel grotere groep dan de uitvallers uit het vso en het PrO.

⁶ Kok, L., P. Hop (2008) *In en uit de Wajong, Analyse van stromen en de samenloop met betaald werk*. Amsterdam: SEO.

⁷ Horssen, C. van, M. Blommestein, M. Brukman (2009) *De Wajonger als werknemer, een onderzoek naar duurzame participatie*. Amsterdam: regioplan.

⁸ Cijfers vsv mbo 1 en 2 uit RMC Factsheet, convenantjaar 2015-2016, maart 2017 (www.vsvverkenner.nl)

Verder wijst MEE Nederland nog op het risico dat in het bijzonder jongeren met een licht verstandelijke beperking door de arbeidsdeskundige gezien worden als personen met enig arbeidsvermogen waardoor zij geen recht hebben op een Wajong 2015 uitkering. Zij worden wel opgenomen in het doelgroepregister maar zijn in de praktijk vaak moeilijk plaatsbaar.

Dienstverlening

In de onderzoeksregio bleek dat niet alle schoolverlaters met een doelgroepregistratie dienstverlening ontvangen van de gemeente, maar dat dit voor een deel van de groep ook niet nodig is. Landelijk wordt dat beeld herkend door LECSO. Dit klopt zeker voor PrO-leerlingen. Onderzoek van het Nederlands Jeugdinstituut laat zien dat van de schoolverlaters PrO ongeveer 20% direct aan het werk gaat en dat dit bij het vso een kleine 10% is.⁹ De banen voor deze doelgroep worden voor een groot deel door de scholen zelf gevonden (via stages). Terwijl de scholen alleen de taak van arbeidstoeleiding en niet van arbeidsbemiddeling hebben.

In het Brabantse onderzoek kwam naar voren dat het overleg tussen scholen en gemeenten goed is geregeld waardoor schoolverlaters in beeld blijven. Het landelijke beeld is meer versnipperd. Bij MEE Nederland zien ze dat dit in Groningen, Drenthe en delen van Noord Brabant beter loopt dan in andere delen van Nederland.

MEE Nederland ervaart een groot verschil in de situatie voor en na 1 januari 2015 wat betreft hun eigen rol. Voor de invoering van de Participatiewet werd hun dienstverlening standaard ingekocht in de regio, waardoor hun expertise ook bij deze jongeren terecht kwam. MEE had de jongeren en hun ouders in beeld en kon begeleiding geven. Sinds 2015 loopt de toegang tot de dienstverlening van MEE via de wijkteams en beslissen de gemeenten ieder apart over de dienstverlening die zij inkopen. In Drenthe, Groningen en Brabant is de dienstverlening van MEE nog goed ingebed, in andere delen van het land is dit minder vanzelfsprekend. Daarmee gaat ook een deel van de expertise voor de onafhankelijke begeleiding van deze kwetsbare jongeren verloren. De gemeenten hebben sinds de invoering van de Participatiewet wel geïnvesteerd in kennisopbouw over deze groep, onder meer door samenwerking met SW-bedrijven en UWV.

LECSO wijst er nog op dat de grens tussen wel en geen arbeidsvermogen heel dun kan zijn en dat er sinds de invoering van de Participatiewet vier groepen jongeren zijn die een deels vergelijkbare situatie hebben, maar voor wie het resultaat in termen van participatie en inkomen verschillend is. Het gaat om de volgende vier groepen.

- Jongeren met arbeidsvermogen die wegens een beperking niet in staat zijn om bij een reguliere werkgever het minimumloon te verdienen:
 1. Met indicatie banenafpraak aan het werk (opname in doelgroepregister) met inzet van instrumenten Participatiewet, met de mogelijkheid om 100% wettelijk minimumloon te verdienen.
 2. Met advies beschut werk aan het werk, met de mogelijkheid om 100% wettelijk minimumloon te verdienen.
 3. Participatie via arbeidsmatige dagbesteding WMO, met een uitkering Participatiewet en zodoende een inkomen van maximaal 70% van het wettelijk minimumloon.
- Jongeren zonder arbeidsvermogen:
 4. Recht op een Wajong uitkering van 75% van het wettelijk minimumloon en belevingsgerichte dagbesteding.

De jongere die uiteindelijk via beschut werk aan de slag kan, heeft werk en een inkomen in de vorm van een salaris op ten minste het niveau van het wettelijk minimumloon. Als het gaat om deeltijdwerk kan het zijn dat er nog een aanvulling vanuit de bijstand wordt gegeven. Het salaris is onafhankelijk van zijn spaargeld en leefsituatie. De eventuele aanvulling vanuit de bijstand kent een partner- en middelentoets. De jongere voor wie arbeidsmatige dagbesteding wordt ingezet, heeft inkomsten waarvan de hoogte afhankelijk is van zijn spaargeld en van met wie hij in huis woont, namelijk een middelentoetste Participatiewetuitkering. Tot slot

⁹ Donker, A., D. Kann-Weedage (2017) *Risicogroepen richting arbeid, jongeren uit praktijkonderwijs en (v)so*. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut.

de jongeren met een Wajonguitkering. Zij hebben een inkomen iets boven bijstandsniveau, maar onafhankelijk van spaargeld en leefvorm.

Uitstroommonitor Praktijkonderwijs

In de periode 1 september - 31 oktober 2016 hebben de PrO-scholen voor de uitstroommonitor aangegeven waar hun leerlingen na school naar toe gaan en hoe het hen in de eerste twee jaar na school vergaat.¹⁰ Deze uitstroommonitor bevat gegevens over 2013-2014, 2014-2015 en 2015-2016. Het eerste cohort was schoolverlaters voor invoering van de Participatiewet en de twee andere cohorten verlieten de school na invoering van de Participatiewet. Het grootste deel van de schoolverlaters PrO gaat naar een andere school of een vervolgopleiding. Dit is rond de 45% en dit verandert niet na invoering van de Participatiewet. De volgende grote groep is de groep die aan het werk gaat, inclusief een klein deel beschut werk. Dit aandeel blijft gelijk op 32% voor en na 2015, waarbij wel het percentage beschut werk kleiner wordt, van 7% voor schoolverlaters 2013-2014 naar 3% in 2015-2016. Ongeveer 8% heeft geen werk of volgt geen opleiding of het is niet bekend waar zij zijn. Dit percentage is ook stabiel gebleven voor en na de invoering van de Participatiewet.

4.2 Nuggers

In het onderzoek in oostelijk Noord Brabant kwam naar voren dat nuggers die voorheen een indicatie aanvroegen voor de SW nu niet of nauwelijks bediend worden door de gemeenten. Dit was 12% van de Wsw-instroom. Dit beeld wordt landelijk herkend door Divosa. Alleen voor de schoolverlaters vso en PrO die nigger zijn of een kleine uitkering hebben vanwege hun leeftijd (jonger dan 21 jaar) of de kostendelersnorm, zetten gemeenten wel dienstverlening in. Vanwege beperkte financiële middelen zoeken de meeste gemeenten nuggers niet actief op en zetten ze geen dienstverlening in voor deze groep.

4.3 Uitkeringsgerechtigden Participatiewet

Vóór de invoering van de Participatiewet werd ook een deel van de bijstandsgerechtigden geïndiceerd voor de SW. De situatie van deze groep is sinds de invoering van de Participatiewet niet echt veranderd: als hun situatie gesignaleerd wordt, worden zij bemiddeld naar aangepast werk, veelal met loonkostensubsidie. Hierbij kan het SW-bedrijf in de praktijk nog een rol spelen, zowel wat betreft het trainen van werknemersvaardigheden als de begeleiding op of naar werk.

Voor een deel van deze groep kan, wanneer zij aan de criteria¹¹ voldoen, een indicatie banenafpraak worden aangevraagd. Eind Q4 2016 zijn volgens de Factsheet banenafpraak 34.395 personen van de nieuwe doelgroep Participatiewet in het doelgroepregister opgenomen. Van hen zijn 9.385 personen aan het werk. De overige personen zijn ofwel nog niet beschikbaar voor werk of hebben geen activiteiten. Gemeenten hebben nog weinig zicht op de burgers die niet werken en wel een indicatie banenafpraak hebben. Ook is niet bekend voor hoeveel mensen met een indicatie banenafpraak arbeidsmatige dagbesteding wordt ingezet.

Om de gemeentelijke kandidaten in het doelgroepregister toegankelijk te maken voor werkgevers, zetten de gemeenten nu in op het vullen van de Kandidatenverkenner met informatie over deze kandidaten. Hiervoor heeft het ministerie een bedrag van € 88.000 per arbeidsmarktregio vrijgemaakt.

Sinds de invoering van de Praktijkroute per 1 januari 2017 kan de verminderde loonwaarde op de werkvloer met een loonwaardemeting worden vastgesteld waarna betrokkene met een loonwaarde onder het wettelijk minimumloon opgenomen wordt in het doelgroepregister. Dit leidt tot een toename van het aantal kandidaten vanuit de gemeentelijke doelgroep in het doelgroepregister. Gemeenten zetten loonkostensubsidie in voor deze groep. Aan het einde van het eerste kwartaal 2017 zijn 40.892 personen van de nieuwe doelgroep in het doelgroepregister opgenomen en zijn van hen 12.600 personen aan het werk. In het eerste kwartaal van 2017

¹⁰ Platform Praktijkonderwijs, december 2016: *Uitstroommonitor Praktijkonderwijs 2015-2016*.

¹¹ Mensen die wegens een ziekte of gebrek niet in staat zijn om het minimumloon te verdienen kunnen worden opgenomen in het Doelgroepregister.

zijn zodoende 3.215 personen uit de nieuwe doelgroep gegaan. Dit is een veel sterkere stijging dan in elk kwartaal daarvoor.

4.4 Gesubsidieerd werk vergeleken voor en na Participatiewet

In de onderzoeksregio was eind 2016 ongeveer 35% van het aantal personen dat voorheen in de SW een gesubsidieerde baan vond en degenen die vanuit de Wajong werkregeling met subsidie buiten de SW aan het werk waren, aan het werk in een gesubsidieerde baan (met loonkostensubsidie). Landelijk ligt dit percentage hoger, rond de 50%. In de onderzoeksregio stroomden voor de invoering van de Participatiewet bijna twee keer zoveel mensen in de SW als landelijk gemiddeld, er kwamen zo dus meer mensen aan gesubsidieerd werk dan landelijk.

In 2014, het laatste jaar voor de invoering van de Participatiewet vonden landelijk 7.935 mensen een gesubsidieerde baan in de SW.¹² In de Wajong werkregeling was de instroom 9.333 personen. Gemiddeld was in 2014 21% van degenen met een Wajongwerkregeling aan het werk. Van de instroom in 2014 waren dat 1.959 personen.^{13,14} Zodoende kregen in het laatste jaar voor de invoering van de Participatiewet 9.894 personen een gesubsidieerde baan.

Van de doelgroep Participatiewet zijn twee jaar na de invoering van de Participatiewet 9.385 personen aan het werk in een gesubsidieerde baan. In een periode van twee jaar kregen zodoende ongeveer evenveel mensen een gesubsidieerde baan als voorheen in een periode van één jaar. De invoering van de Praktijkroute heeft in 2017 een positief effect op de instroom. Het kan zijn dat met deze maatregel op termijn de gesignaleerde achterstand (deels) wordt ingelopen. Of dat ook zo uitpakt, moet worden gevolgd.

¹² Panteia: Wsw-statistiek 2014

¹³ UWV Kwantitatieve informatie 2014.

¹⁴ Van de werkenden in de Wajong werkregeling, was 86% werkzaam bij een reguliere werkgever en 14% in beschermt werk. Zodoende is er een overlap van ongeveer 250 personen tussen de instroom SW en de werkende Wajongers in 2014.

5 Conclusies en beschouwing

5.1 Conclusies

- De groep die in aanmerking kwam voor de Wajong of de Wsw in de onderzoeksregio oostelijk Noord Brabant was voor de invoering van de Participatiewet in 2015 groter dan gemiddeld in Nederland. Deze groep was in oostelijk Noord Brabant 0,21% van de beroepsbevolking vergeleken met 0,15% in Nederland gemiddeld. Het verschil werd vooral veroorzaakt door een relatief hoge SW-instroom in de onderzoeksregio.
- Een derde van de SW-instroom in oostelijk Noord Brabant was afkomstig uit de werknemersverzekeringen ZW, WW, WAO en WIA. Landelijk was in de periode 2007-2012 tussen de 27 en 30% afkomstig uit de werknemersverzekeringen.
- Voor degenen met een uitkering uit een werknemersverzekering die niet meer bij een reguliere werkgever kunnen werken, is sinds de invoering van de Participatiewet alleen het instrument beschut werk beschikbaar. Zij kunnen een advies beschut werk aanvragen. Bij een positief advies is de gemeente verplicht om een beschut werkplek aan te bieden (tot een vastgesteld aantal). De gemeente is verantwoordelijk voor de verdere dienstverlening (voorzieningen en loonkostensubsidie) aan deze groep. De instroom in de SW vanuit de werknemersverzekeringen was ongeveer een derde van de gehele SW-instroom, te weten ongeveer 350 mensen per jaar in de onderzoeksregio en ongeveer 3.500 personen landelijk. De criteria voor de Wsw en het instrument beschut werk verschillen zodanig dat naar schatting twee derde van degenen die voorheen in aanmerking zouden zijn gekomen voor een Wsw-indicatie, waaronder de groep met een uitkering uit een werknemersverzekering, niet in aanmerking komt voor beschut werk.
- De groep met een uitkering werknemersverzekering die van beschut werk gebruik maken, blijven de verantwoordelijkheid van UWV. Wel kunnen UWV en de gemeente afspreken dat de gemeente de re-integratieverantwoordelijkheid overneemt.
- In de onderzoeksregio is aan het eind 2016 32,3% van de nieuwe doelgroep in het doelgroeppregister aan het werk. Landelijk is dat percentage 27,3%. Dit is een verschil waardoor de conclusies die voor oostelijk Noord Brabant getrokken zijn over de mate waarin de doelgroep dienstverlening ontvangt, landelijk gezien iets te optimistisch zijn.
- Het overleg tussen gemeenten en scholen is per regio verschillend ingericht waardoor de schoolverlaters van vso en PrO ook per regio verschillend in beeld blijven. Bij MEE Nederland is bekend dat dit relatief goed loopt in Groningen, Drenthe en Brabant. Dat betekent dat de conclusies die voor deze groep voor oostelijk Noord Brabant zijn getrokken landelijk gezien iets te optimistisch zijn.
- De schoolverlaters vso/PrO zijn bij veel gemeenten goed in beeld. Deze groep is echter breder dan de doelgroep die voorheen instroomde in de Wajong of de SW. Er zijn dus deels andere jongeren in beeld bij gemeenten dan voorheen in de SW en de Wajong werkregeling.
- De uitstroom naar werk vanuit het Praktijkonderwijs is voor en na 1 januari 2015 nagenoeg gelijk gebleven.
- De zorgen over de schoolverlaters die aanvankelijk werk vinden maar na enige tijd uitvallen, worden breed gedeeld. Ook het rapport van de Inspectie SZW over de dienstverlening aan de schoolverlaters bevestigt dit beeld.
- Voor degenen met een beperking zijn er drie routes naar participatie:
 - Indicatie banenafpraak: naar betaald werk (met loonkostensubsidie en andere instrumenten);
 - Beschut werk;
 - Arbeidsmatige dagbesteding.
- Het is bekend hoeveel mensen met een indicatie banenafpraak werken. Verder is bekend hoeveel adviezen beschut werk worden afgegeven. Het aantal mensen voor wie arbeidsmatige dagbesteding wordt ingezet is niet bekend.
- Het aantal mensen uit de nieuwe doelgroep dat na twee jaar (eind 2016) in het doelgroeppregister is opgenomen als percentage van de beroepsbevolking, is landelijk ongeveer gelijk aan de oude

doelgroep. De instroom in de Wajong werkregeling en de SW-instroom samen was per jaar gemiddeld 0,15% en de nieuwe doelgroep is (cumulatief) na twee jaar 0,31% van de beroepsbevolking.

- Als landelijk ongeveer hetzelfde aantal mensen als voorheen in beeld is, maar we weten dat een deel (afkomstig uit de werknemersverzekeringen) nu minder beroep op de dienstverlening kan doen, dan zijn er nu andere mensen in beeld. Als gemeenten willen weten waar de doelgroep is, kunnen ze systematisch nagaan wat de situatie van hun burgers in het doelgroepregister is.

5.2 Beschouwing

Het doel van de Participatiewet is om mensen met arbeidsvermogen naar werk toe te leiden. Onderdeel daarvan is het ondersteunen van werkzoekenden met een beperking richting betaald werk. De banenafpraak dient daarbij als aanvullend beleid. Met de invoering van de Participatiewet werd de toegang tot de Wsw afgesloten en werd de Wajong alleen nog toegankelijk voor jongeren die duurzaam geen arbeidsvermogen hebben. In deze verkenning is gekeken welke dienstverlening na de invoering van de Participatiewet beschikbaar is voor de kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt.

Deze verkenning laat zien dat er dienstverlening beschikbaar is voor de doelgroep van de Participatiewet. Hierbij vragen de criteria voor de indeling in subgroepen (met en zonder arbeidsvermogen) en de mogelijkheid voor verandering daarin nog wel aandacht. Tegelijkertijd is er een groep die voorheen voor dienstverlening in aanmerking kwam voor wie nu minder dienstverlening beschikbaar is. Verder is van degenen die wel gebruik maken van de dienstverlening of hiervoor in aanmerking komen, nauwelijks bekend hoe het na verloop van tijd met ze gaat, waardoor de duurzaamheid en effectiviteit van de dienstverlening niet goed te beoordelen zijn. Deze constatering leidt tot de volgende aandachtspunten:

- De Wsw werd gebruikt door een bredere groep dan waarvoor onder de Participatiewet dienstverlening beschikbaar is. Ongeveer 30% van de Wsw instroom bestond uit mensen met een uitkering uit een werknemersverzekering en ongeveer 10% had geen uitkering (nugger). Voor een deel (naar schatting een derde) van deze groepen is nu het instrument beschut werk beschikbaar. Dit instrument is tot nu toe (medio 2017) beperkt ingezet door de gemeenten. Dat betekent dat in totaal voor ongeveer 40% van de voormalige Wsw-instroom, zo'n 3.500 mensen op jaarbasis, niet in alle gevallen passende dienstverlening kan worden geboden doordat deze groep, als zij niet voldoen aan de strengere criteria van nieuw beschut werk, geen aanspraak kan maken op het instrument loondispensatie en voor loonkostensubsidie afhankelijk is van afspraken met gemeenten. Het grootste deel van deze groep is klant bij UWV. UWV kan overwegen het arbeidsvermogen van degenen met een WW, ZW, WAO of WIA uitkering te beoordelen en de behoefte aan participatie te inventariseren om zo meer zicht te krijgen op deze groep en mogelijke dienstverlening aan te passen.
- Voor jongeren met een beperking is het cruciaal of zij tot de doelgroep banenafpraak gerekend worden, tot de doelgroep beschut werk of tot de doelgroep arbeidsmatige dagbesteding. In de eerste twee gevallen hebben zij de mogelijkheid om 100% wettelijk minimumloon te verdienen, terwijl de groep voor wie arbeidsmatige dagbesteding wordt ingezet geen dienstbetrekking heeft en geen loon ontvangt. Er is geen zicht op het aantal mensen voor wie landelijk arbeidsmatige dagbesteding wordt ingezet. Het is aan te bevelen een monitor op te zetten waarbij deze kwetsbare groep die is aangewezen op arbeidsmatige dagbesteding wordt gevolgd.
- Zowel voor de groep die is aangewezen op beschut werk als voor de groep met arbeidsmatige dagbesteding zou rekening gehouden moeten worden met de mogelijkheid dat betrokkenen zich nog kunnen ontwikkelen. Een deel van de groep met arbeidsmatige dagbesteding kan wellicht arbeidsvermogen ontwikkelen en een deel van de groep in beschut werk kan zich ontwikkelen richting doelgroep banenafpraak. In de monitoring en de begeleiding van deze groepen zou dit ontwikkelingsperspectief geïntegreerd moeten worden.

- Gemeenten en regio's verschillen nu sterk in de mate waarin zij de schoolverlaters vso en PrO volgen. Hierdoor is er geen landelijk beeld van de doorstroom naar werk vanuit school en van de duurzaamheid van de banen van de schoolverlaters. De Zeeuwse stichting Maatwerk heeft een toegankelijke monitor ontwikkeld waarvan andere arbeidsmarktregio's kunnen overwegen deze over te nemen. Hierdoor kan ook het risico op uitval zonder aanvullende dienstverlening na een periode van werk beperkt worden.
- Van degenen die als nieuwe doelgroep Participatiewet in het doelgroepregister zijn opgenomen is aan het eind van het eerste kwartaal van 2017 ongeveer 30% aan het werk (eind 2016 was dit nog 27%). Voor gemeenten is het niet eenvoudig om zicht te krijgen op de groep die niet aan het werk is, maar wel met arbeidsvermogen in het doelgroepregister is opgenomen. Het verdient aanbeveling deze registratie voor gemeenten transparanter te maken zodat duidelijker wordt of gerichte dienstverlening voor deze groep zinvol is.

